

REPUBLIKA HRVATSKA
UPRAVNI SUD U ZAGREBU
Avenija Dubrovnik 6 i 8

Poslovni broj: Usl-2323/20-11

PRIJEMNI ŠTAMPILJ
REPUBLIKA HRVATSKA
376 HAKOM

Primljeno: 30.09.2021., 09:07:35 h		
Klasifikacijska oznaka	Ustrojstvena jedinica:	
D34-07/20-01/53	376-08/1B	
Uredbeni broj:	Prilozi:	Vrijednost:
437-21-04	0	

d2775770

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Upravni sud u Zagrebu, po sucu pojedincu toga suda Tamari Bogdanović, uz sudjelovanje Valentine Pergar, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja protiv tuženika Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9, uz sudjelovanje zainteresirane osobe radi rješavanja spora između korisnika i operatora, nakon usmene i javne rasprave zaključene istog dana, 21. rujna 2021.,

presudio je

Odbija se tužbeni zahtjev za poništavanje odluke Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, KLASA: UP/I-344-08/20-01/493, URBROJ: 376-08-2-20-4 od 20. srpnja 2020.

Obrazloženje

1. Oспоравanom odlukom tuženice Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, KLASA: UP/I-344-08/20-01/493, URBROJ: 376-08-2-20-4 od 20. srpnja 2020. pod točkom 1. izreke odbijen je zahtjev za rješavanje spora tužitelja s operatorom javnih komunikacijskih usluga radi omogućavanja korištenja tarife Model 25 nakon 1. ožujka 2020., a pod točkom 2. izreke odbačen je zahtjev za proglašenje ništavim odredaba Uvjeta korištenja i Općih uvjeta kojima je dozvoljeno jednostrano mijenjanje odredaba ili raskida ugovornog odnosa, zbog nepostojanja zakonskih pretpostavki za pokretanje postupka.

2. Tužitelj u tužbi pobija zakonitost osporavanog rješenja, te ističe da korisnici koji jednom aktiviraju tarifu Model 25, čiji je pravni slijednik tvrtka . isti mogu koristiti neograničeno i im je takvu uslugu morao omogućiti.

3. Poziva se na sadržaj članka 295. stavka 3. Zakona o obveznim odnosima, prema kojoj odredbi u slučaju neslaganja općih uvjeta i posebnih pogodbi, vrijede ove posljednje, pa neovisno od Općih uvjeta vrijedi posebna pogodba, tj.

zajamčeno pravo korisnika na neograničeno korištenje tarife Model 25, u smislu načela zaštite stečenih prava i legitimnih očekivanja stranaka, a u vezi čega se tužitelj poziva i na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIB/4366/2005 od 5. travnja 2006.

4. Smatra da ukoliko se ugovor može u bilo kojem trenutku jednostrano izmijeniti ili raskinuti, ne postoji pravna sigurnost, pa su stoga uvjeti korištenja prema kojima zadržava pravo izmjene ili jednostranog raskida Uvjeta korištenja, protivne načelu vladavine prava, te u suprotnosti sa svrhom i ciljem ugovornog odnosa, koji mora na ravnopravan način obvezati ugovorne strane.

5. Poziva se i na odluku Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-659/1994 od 11. listopada 2000. i broj: U-I-722/2009 od 6. travnja 2011., u kojima je zauzeto pravno shvaćanja da pravna norma mora biti dostupna adresatima i da mora biti predvidljiva, jer je zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme jedan od temeljnih načela vladavine prava, ključan za održanje legitimiteta pravnog poretka.

6. Tužitelj se poziva i na pravno shvaćanje Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske da sud mora po službenoj dužnosti ocijeniti jesu li odredbe Općih uvjeta, kada su one priložene ništetne.

7. Ističe i pravno stajalište Županijskog suda u Zagrebu iz odluke broj Gž-3375/16-3 od 3. studenoga 2017. prema kojem je sud po službenoj dužnosti dužan procjenjivati savjesnost i poštenost pojedinih ugovornih obveza, jer je u smislu članka 96. stavka 1. i 2. Zakona o zaštiti potrošača, unaprijed formulirani standardni ugovor trgovca, koji je nepošten, ujedno i ništavan.

8. Poziva se i na zaključak broj 1. od 14. listopada 2016. objavljen na internetskim stranicama Vrhovnog suda Republike Hrvatske, iz kojeg proizlazi da se u sporovima o prijevremenom raskidu ugovora od strane operatera u konkurenciji Zakona o elektroničkim komunikacijama i Zakona o potrošačima, pravni odnos treba prosuđivati primjenom odredaba članaka 49. i 50. Zakona o zaštiti potrošača.

9. Ističe i da je Županijski sud u Velikoj Gorici u odluci broj Gž-1300/2016 od 4. rujna 2017. obrazložio da bi tužitelj imao pravo na naknadu štete radi prijevremenog raskida ugovora, no da bi u tom slučaju morao dokazati da je pretrpio štetu i u kojoj visini, te je odredba članka 5.3.4. Općih uvjeta poslovanja za pretplatnike u konkretnom slučaju dovela do znatne neravnoteže u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tuženika, pa je navedena odredba ocjenjena ništetnom sukladno Zakonu o zaštiti potrošača, koji se primjenjuje kao lex specialis u vezi s odredbom članka 327. stavka 1. Zakona o obveznim odnosima.

10. Tužitelj smatra da mu je ukidanjem tarife model 25 nanesena šteta, u visini opisanog budućeg troška pozivanja Friends broja u drugoj i skupljoj tarifi, koju će biti prisiljen aktivirati nakon ukidanje navedene tarife.

11. Ističe da je podnio molbu da se navedena tarifa ne ukine, i da nikada nije podnio prigovor, već je prigovor podnio 25. veljače 2020., pa je razvidno da je povjerenstvo dostavilo odgovor na prigovor koji je ništav, sukladno članku 128. stavku 5. zakona o općem upravnom postupku, jer je donesen bez zahtjeva stranke, te stranka na isti nije izričito ili prešutno pristala.

12. Predlaže sudu da se odredbe Uvjeta korištenja kojima je dozvoljeno jednostrano mijenjanje odredaba ili raskida ugovora, dok druga strane nema to pravo oglase ništavim, te da mu se omogući neograničeno korištenje tarife Model 25 sukladno ugovorenim uvjetima, neovisno o odredbama Općih uvjeta koje su u suprotnosti s pogodnostima ugovorenim Uvjetima korištenja.

13. Iz tužbenih navoda proizlazi da predlaže sudu da poništi osporavano rješenje tuženika od 20. srpnja 2020.

14. Tuženik u odgovoru na tužbu u cijelosti ostaje kod navoda danih u obrazloženju osporavane odluke i ističe da je utvrdio da je operater

tj. zainteresirana osoba u ovom upravnom sporu, u cijelosti postupala u skladu s važećim mjerodavnim propisima, a što je detaljno pojašnjeno u osporavanoj odluci.

15. Naime, kreiranje i dinamika stavljanja na tržište različitih tarifa isključivo je rezultat poslovne politike operatera javnih komunikacijskih usluga, te tuženik na njih ne može utjecati, a time što je korisnik 30 dana unaprijed bio obaviješten o ukidanju tarife i što mu je omogućeno raskid postojećeg ugovora, je postupio zakonito.

16. Predlaže sudu odbiti tužbeni zahtjev.

17. Zainteresirana osoba na tužbu se očitovala da je u konkretnom slučaju tužitelj bio obaviješten o namjeri gašenja tarife, s napomenom da će od 1. ožujka 2020. GSM tarifni model 25 biti promijenjen u jednu od mobilnih tarifa koja je najbliža tužiteljevoj dosadašnjoj potrošnji, te ni tužitelj ne osporava da je takvu obavijest primio.

18. Sukladno predmetnoj obavijesti, tužitelj je imao pravo raskinuti pretplatnički ugovor bez naknade zbog prijevremenog raskida, ukoliko nije zadovoljan promjenom tarife.

19. Navedeno pravo, tužitelj je iskoristio kada je podnio zahtjev za prijenos svog broja u mrežu drugog operatera, čime je predmetni broj deaktiviran od strane dana 10. ožujka 2020.

20. Predlaže sudu da odbaci tužbu, a podredno odbije tužbeni zahtjev.

21. Tužitelj se na navedene odgovore očitovao u podnesku u kojem je uglavnom ponovio navode iz tužbe, te dodao da je pretplatnički ugovor zasnovao 1. prosinca 2008., a 22. travnja 2016. je samo potpisao produljenje.

22. Tužbeni zahtjev nije osnovan.

23. Sud je održao usmenu i javnu raspravu u prisutnosti opunomoćenice tuženika i opunomoćenice zainteresirane osobe, te u odsutnosti uredno pozvanog tužitelja, na temelju ovlaštenja iz odredbe članka 39. stavka 2. Zakona o upravnim sporovima (Narodne novine, broj: 20/10, 143/12, 152/14, 94/16 i 29/17), o čemu je tužitelj bio upozoren u pozivu za raspravu.

24. Na raspravi sud očitovanje tužitelja uručeno je opunomoćenicima prisutnih stranaka.

25. Ocjenjujući zakonitost osporavane odluke, te razmatrajući sporna činjenična i pravna pitanja, sud je izvršio uvid u sudski spis predmeta i spis tuženika dostavljenog u odgovoru na tužbu.

26. Uvidom u osporavanu odluku od 20. srpnja 2020. sud je utvrdio da je zahtjev tužitelja za rješavanje spora s operatorom javnih komunikacijskih usluga radi omogućavanja korištenja tarife Model 25 nakon 1. ožujka 2020. odbijen kao neosnovan, a odbačen zahtjev za proglašenje ništavim odredaba Uvjeta korištenja i Općih uvjeta kojima je dozvoljeno jednostrano mijenjanje odredaba ili raskida ugovornog odnosa, zbog nepostojanja zakonskih pretpostavki za pokretanje postupka.

27. U obrazloženju tuženik navodi da je zatražio očitovanje od zainteresirane osobe u odnosu na okolnosti koje je iznio tužitelj.

28. Tuženik smatra da je u ovom predmetu bilo sporno ima li zainteresirana osoba tijekom trajanja pretplatničkog ugovora pravo jednostrano promijeniti ugovorenu tarifu na način da se nakon 1. ožujka 2020. ista ukida, a korisnika se prebacuje na drugu tarifu.

29. Tuženik se poziva na članak 42, stavak 3. i 7., te na članak 42.a stavak 10. i 11. Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, broj: 73/08, 90/11,

133/12, 80/13., 71/14 i 72/17) i na odredbu članka 6.1.2. i 18.4. – 18.6. Općih uvjeta poslovanja zainteresirane osobe, a koji su u cijelosti usklađeni s prethodno navedenom zakonskom odredbom.

30. U konkretnom slučaju, Zakon o elektroničkim komunikacijama kao specijalni zakon u području zaštite korisnika propisuje pravo operatera javnih komunikacijskih usluga da može jednostrano tijekom trajanja ugovornog odnosa izmijeniti ugovorne obveze koje se odnose na tarife (uvjete korištenja i cijene), te da o navedenim izmjenama ne pregovara pojedinačno, nego se izmjene cjenika jednako primjenjuju na sve korisnike usluga, a korisnik ima pravo izbora želi li ostati u ugovoru ili ga raskinuti bez štetnih posljedica.

31. Zakonska je obveza operatora pravovremeno obavijestiti korisnike o svim promjenama uvjeta pružanja usluga koje su za korisnike nepovoljnije te im omogućiti raskid ugovora bez štetnih posljedica, a što je u konkretnom slučaju zainteresirana osoba i učinila, pa ne postoji pravna osnova za usvajanje prigovora korisnika.

32. U odnosu na zahtjev tužitelja za izmjenom Uvjeta korištenja i Općih uvjeta poslovanja kojima je operatoru dozvoljeno jednostrano mijenjanje odredaba ugovora ili raskida ugovornog odnosa, utvrđeno je da se isti ne može pokrenuti unutar pojedinačnog spora iz članka 51. Zakona o elektroničkim komunikacijama, jer temeljem članka 42. stavka 2. navedenog Zakona, tuženik može odlukom izmijeniti, dopuniti ili ukinuti pojedine odredbe općih uvjeta poslovanja iz stavka 1. navedenog članka Zakona i posebnih uvjeta pružanja komunikacijskih usluga, ako utvrdi da su u suprotnosti s odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama ili posebnih propisa kojima je uređena zaštita potrošača, ali isto nije moguće unutar rješavanja pojedinačnog postupka rješavanja spora u skladu sa člankom 51. navedenog Zakona, pa je zahtjev odbačen.

33. Odredbom članka 41. stavka 1. Zakona o elektroničkim komunikacijama propisano je da se prava i obveze iz pretplatničkog odnosa između operatora javnih komunikacijskih usluga i pretplatnika tih usluga uređuju njihovim međusobnim ugovorom (u daljnjem tekstu: pretplatnički ugovor).

Stavkom 3. navedenog članka Zakona propisano je da operatori javnih komunikacijskih usluga moraju temeljiti pretplatničke ugovore na općim uvjetima poslovanja i cjeniku usluga, u skladu s odredbama članka 42. i 42.a ovoga Zakona. Svaki krajnji korisnik usluga ima pravo sklopiti pretplatnički ugovor na temelju objavljenih općih uvjeta poslovanja iz članka 42. i cjenika usluga iz članka 42.a ovoga Zakona.

Stavkom 4. navedenog članka Zakona propisano je da sastavni dio pretplatničkog ugovora čine opći uvjeti poslovanja, uvjeti korištenja usluga i cjenik usluga za koje se taj ugovor sklapa. Pretplatnički ugovor mora sadržavati odredbe koje su utvrđene posebnim zakonom kojim je uređena zaštita potrošača, te drugim posebnim propisima. Obvezno trajanje pretplatničkog ugovora ne može biti dulje od dvije godine, pri čemu operatori javnih komunikacijskih usluga moraju nuditi i pretplatničke ugovore u trajanju od jedne godine. Ugovori sklopljeni putem sredstava daljinske komunikacije ili elektroničke trgovine, kao i ugovori sklopljeni izvan poslovnih prostora operatora, moraju sadržavati odredbe u skladu s posebnim propisima.

34. Odredbom članka 42.a stavka 10. navedenog Zakona propisano je da ako su izmjene cjenika usluga iz stavka 1. ovoga članka za krajnjeg korisnika usluga nepovoljnije u odnosu na ugovorene cijene usluga, krajnji korisnik usluga ima pravo raskinuti pretplatnički ugovor bez naknade, odnosno ima pravo na povrat

neiskorištenog novčanog iznosa u roku od 30 dana od dana objave tih izmjena u skladu sa stavkom 6. ovoga članka, osim u slučaju ako su te izmjene cjenika usluga:

1. posljedica regulatornih obveza koje proizlaze iz ovoga Zakona,
2. posljedica izmjene poreza na dodanu vrijednost,
3. posljedica izmjene veleprodajnih cijena na koje operator javnih komunikacijskih usluga nema utjecaja.

Stavkom 11. navedenog članka Zakona propisano je da u slučaju izmjene ili ukidanja paketa usluga ili drugih dodatnih usluga, operatori javnih komunikacijskih usluga moraju obavijestiti svoje krajnje korisnike usluga pisanim ili elektroničkim putem najmanje 30 dana prije takve namjeravane izmjene ili ukidanja, te im istodobno ponuditi drugi paket usluga ili drugu dodatnu uslugu. U tom slučaju na odgovarajući se način primjenjuju odredbe stavka 9. i 10. ovoga članka.

35. Odredbom članka 51. stavka 1. navedenog Zakona propisano je da u slučaju spora između krajnjeg korisnika usluga i operatora javnih komunikacijskih usluga u vezi s pružanjem usluga, iznosom kojim je zadužen za pruženu uslugu, kakvoćom pružene usluge, prigovorom zbog povrede odredaba pretplatničkog ugovora ili prigovorom zbog povrede prava u vezi sa zaštitom pristupa otvorenom internetu krajnji korisnik usluga može podnijeti zahtjev za rješavanje spora Agenciji u roku od 30 dana od dana dostavljanja pisanog odgovora povjerenstva za pritužbe potrošača iz članka 50. stavka 13. ovoga Zakona. Zastara osporene tražbine ne teče za vrijeme rješavanja spora pred Agencijom, a operator javnih komunikacijskih usluga za to vrijeme ne smije pokrenuti postupak prisilne naplate niti ustupiti osporenu tražbinu.

36. Prema ocjeni suda, osporavana odluka tuženika donesena je nakon potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja i uz pravilnu primjenu materijalnog prava, jer je nesporno je da je tužitelj prilikom sklapanja pretplatničkog odnosa bio upoznat s općim uvjetima operatera i da mu je poslana obavijest o ukidanju tarife u odnosu na koju je tužitelj zasnovao pretplatnički odnos, uz mogućnost raskida ugovora bez naknade.

37. Prema mišljenju suda, praksa vezana uz Zakon o obveznim odnosima, na koju se poziva tužitelj, da u slučaju neslaganja općih uvjeta i posebnih pogodbi, vrijedi posebna pogodba, te načelo pravne sigurnosti u smislu poštivanja zaključenih ugovora, nisu primjenjivi u konkretnom slučaju, a obzirom da je Zakon o elektroničkim komunikacijama *lex specialis* u odnosu na Zakon o obveznim odnosima, te da isti omogućuje operateru izmjenu usluga za vrijeme trajanja pretplatničkog ugovora bez naknade za prijevremeni raskid ugovora u roku od 30 dana od primitka obavijesti o izmjenama, a što znači da je korisnik imao na raspolaganju samo dvije mogućnosti, ili prihvatiti novu tarifu nakon ukidanja ranije tarife ili raskinuti pretplatnički ugovor bez naknade, a sukladno prethodno citiranom članku 42.a stavka 10. i 11. Zakona o elektroničkim komunikacijama i Općim uvjetima operatera.

38. Nadalje, tuženik je pravilno odbacio zahtjev tužitelja za izmjenom Uvjeta korištenja i Općih uvjeta poslovanja kojima je operatoru dozvoljeno jednostrano mijenjanje odredaba ugovora ili raskida ugovornog odnosa, a obzirom da je u postupku pravilno utvrđeno je da se isti ne može pokrenuti unutar pojedinačnog spora iz članka 51. Zakona o elektroničkim komunikacijama, uz dano obrazloženje koje u cijelosti prihvaća i ovaj sud.

39. Slijedom navedenog, tužitelj u konkretnom slučaju nije uspio osporiti da tuženik, tj. zainteresirana osoba, u svemu ne bi postupala sukladno relevantnim zakonskim propisima, pa je sud osporavanu odluku ocijenio zakonitom.

40. Stoga je sud na temelju članka 57. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan.

U Zagrebu 21. rujna 2021.

Sutkinja:
Tamara Bogdanović, v.r.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske. Žalba se podnosi putem ovog suda u dovoljnom broju primjeraka za sud i sve stranke u sporu, u roku od 15 dana od dana dostave presude. Žalba odgađa izvršenje pobijane presude (čl. 66. i čl. 70. ZUS-a).

DNA:

1. .
2. Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, 10000 Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9
3. .
4. U spis

Anita Zlodi